

NACKA TINGSRÄTT
Miljödomstolen

DOM
2010-10-15
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 5-10

KLAGANDE

AB Storstockholms Lokaltrafik (SL), 556013-0683
105 73 Stockholm

Ombud: Advokat Mikael Lundholm
Fröberg & Lundholm Advokatbyrå AB
Sveavägen 17, 11 tr
111 57 Stockholm

MOTPART

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd
183 80 Täby

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 14 december 2009, dnr 505-08-25419,
se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande att vidta bullerdämpande åtgärder

DOMSLUT

Miljödomstolen, som inte finner skäl att hålla syn i målet, avslår överklagandet.

Dok.Id 205037

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: nacka.tingsratt@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00

YRKANDEN M.M.

AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) har yrkat att det överklagade beslutet upphävs. SL har även yrkat att miljödomstolen håller syn i målet.

Tills stöd för talan har i huvudsak följande anförts.

Enligt SL:s uppfattning utvisar utredningen i ärendet att det inte finns några skäl till fortsatt handläggning av tillsynsärendet rörande bullersituation vid fastigheten Skogslöparen 3. Redan kända förhållandena medför att ärendet ska lämnas utan vidare åtgärd. Några ytterligare utredningar rörande tekniskt utförande av perrongskärmen eller kostnader härför behövs inte för att fastställa detta. Av 26 kap 9 § andra stycket miljöbalken följer att mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet inte får tillgripas. Denna princip bör även tillämpas i fråga om det finns skäl att återförvisa ett tillsynsärende för fortsatt handläggning och kompletterande utredningar eller inte.

Länsstyrelsens beslut om att återförvisa ärendet till miljö- och hälsoskyddsnämnden grundas enligt SL på nedan angivna felaktiga förutsättningar.

1. Länsstyrelsens bedömning att förutsättningarna skulle vara sådana att riktvärdena för planeringsfallet nybyggnad/väsentlig ombyggnad av bana vid bebyggelse är tillämpliga på Roslagsbanan och att bullervärdet max 70 dB(A) vid uteplats i anslutning till bostad därför inte ska överskridas är inte riktig.
2. Länsstyrelsens bedömning att uppmätta ljudnivåer vid Skogslöparen 3 är att anse som en olägenhet för människors hälsa bara av det skälet att de överstiger det enligt Länsstyrelsen relevanta riktvärdet max 70 dB(A), är likaså felaktig.

SL anser att Roslagsbanan ska betraktas som en befintlig järnväg vid tillämpning av infrastrukturpropositionen (prop. 1996/97:53). SL vidhåller att det vare sig är riktigt eller rimligt att i ett tillsynsärende som detta betrakta förhållandena vid Skogslöparen 3 på samma sätt som om man hade stått inför planeringsfallet nybyggnation/väsentlig ombyggnad eller kapacitetsupprustning av bana. Förutsättningarna i sådana planeringsfall är helt annorlunda än i förevarande tillsynsärende. Utgångs-

punkten för bedömningen av vilka krav som är rimliga ska därför rätteligen vara riktvärdena för befintlig järnväg i infrastrukturpropositionen.

Länsstyrelsen likställer det legala och medicinska begreppet "olägenhet för människors hälsa" enligt 9 kap 3 § miljöbalken med det riktvärde som länsstyrelsen anser vara tillämpligt på Roslagsbanan. Om länsstyrelsen rätteligen betraktat Roslagsbanan som en befintlig järnväg skulle med detta synsätt en bullernivå på maximalt 70 dB(A) inte utgöra en olägenhet för människors hälsa. Detta är enligt SL en felaktig lagtillämpning. Socialstyrelsen har utfärdat allmänna råd med riktvärden som bör tillämpas vid bedömningen av om olägenhet för människors hälsa föreligger. Riktvärdena tar sikte på inomhusbuller (se Socialstyrelsens författningssamling SOSFS 2005:6). Såvitt SL känner till har inte motsvarande riktvärden rörande olägenhet för människors hälsa utfärdats vad avser buller utomhus vid balkong eller uteplats. Frågan torde få bedömas från fall till fall där t.ex. balkongens användning och tillgången till annan uteplats vid huset måste beaktas. Enligt det mätresultat som redovisats i ärendet har maximala ljudnivåer på berörd byggnads balkong vid tågpassager uppmätts till mellan 67 och 74 dB(A). Det bör i sammanhanget även noteras att Boverket i sina allmänna råd 2008:1 Buller i planeringen, anger att i de fall det finns en uteplats som uppfyller huvudregeln vid planering av ny bebyggelse (max 70 dB(A)) kan en balkong med sämre ljudmiljö utgöra ett komplement (se sid 41). Rådande förhållande torde därmed till och med ha kunna accepteras om fråga varit om planläggning av bebyggelse.

Eftersom de uppmätta bullernivåer som redovisats i målet, trots de förutsättningar som råder, endast marginellt överskrider 70 dB(A) framstår det närmast som självklart att den tekniska, ekonomiska och miljömässiga bedömning som länsstyrelsens återförvisning av ärendet syftar till, inte kan leda till någon annan bedömning än att kostnaden i förhållande till miljönnyttan inte skulle anses som rimligt enligt 2 kap 7 § miljöbalken. Detta således även om riktvärdena för nybyggd/väsentligt ombyggd bana hade varit tillämpliga på Roslagsbanan, vilket SL enligt vad som anges ovan hävdar att de inte är.

Lösningen med en s.k. perrongskärmen är inte heller utprovad och godkänd från säkerhetssynpunkt. Det finns farhågor om att en perrongskärm på grund av sin konstruktion skulle kunna hindra en människa som hamnat på spårområdet av misstag från att ta sig därifrån när ett tåg kommer. Innan denna säkerhetsfråga är slutligt utredd kan SL inte lagligen föreläggas att vidta åtgärden. Det finns inte heller anledning att återförvisa ärendet för fortsatt utredning av längd och höjd innan denna grundförutsättning klarlagts.

DOMSKÄL

Miljödomstolen bedömer att omständigheterna i målet är klarlagda med stöd av befintlig utredning och att målet därmed kan avgöras utan att syn hålls.

Av bildmaterialet i utredningen framgår att byggnadens balkong torde motsvara vad som enligt gällande riktvärden avses med uteplats. Därmed är dessa riktvärden tillämpliga i målet. Även om uppmätta bullernivåer inte markant överskrider gällande riktvärden så bör enligt miljödomstolen beaktas att störningen uppkommer ofta och regelbundet, vilket talar för att förhållandena ska anses som en olägenhet för människors hälsa. Även i övrigt instämmer miljödomstolen i den bedömning länsstyrelsen gjort.

Såväl överklagandet som yrkandet om syn avslås därför.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, Miljööverdomstolen, ska ha inkommit till Nacka tingsrätt, miljödomstolen senast den 5 november 2010. Prövningstillstånd krävs.

Mikael Hagelroth

Staffan Ljung

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Mikael Hagelroth, ordförande, och miljørådet Staffan Ljung. Föredragande har varit beredningsjuristen Johan Forsberg.

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Juridiska enheten
Charlotte Fornwall
08-785 5093

Domsbilaga 1

Bilaga 1 (4)

BESLUT

Datum
2009-12-14

Beteckning
505-08-25419

AB Storstockholms Lokaltrafik (SL)
Ombud: Advokat Mikael Lundholm
Fröberg & Lundholm Advokatbyrå
Strandvägen 7 B
114 56 Stockholm

NACKA TINGSRÄTT	
Enhet 4	
NACKA TINGSRÄTT	
INKOM:	2010-01-04
MÅLID:	M 505-08-04
AKTBIL:	3
Akt.....	7115-10
Aktbil.....	3

Överklagande av Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnds beslut att vidta åtgärder för att minska ljudnivån vid fastigheten Skogslöparen 3

BESLUT

Länsstyrelsen upphäver det överklagade beslutet och återförvisar ärendet till Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd för fortsatt handläggning.

BAKGRUND

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd beslutade den 30 januari 2008, § 3, att fatta följande beslut.

1. Bedöma ljudnivåerna vid uteplats på fastigheten Skogslöparen 3 i Danderyds kommun som en olägenhet för människors hälsa eftersom ljudnivåerna, uppmätta och beräknade, överstiger riktvärdet på 70 dB(A) maximalnivå på uteplats i anslutning till bostad.
2. Förelägga AB Storstockholms Lokaltrafik att anlägga perrongskärm vid fastigheten Skogslöparen 3, senast 2008-12-01 på ett sådant sätt att ljudnivån efter åtgärd ej överstiger riktvärdet vid uteplats.

Beslutet fattades med stöd av 26 kap 9 § miljöbalken med hänvisning till 2 kap 3 § och 9 kap 3 § miljöbalken, se bilaga 1.

Beslutet har överklagats av AB Storstockholms Lokaltrafik (SL). SL har yrkat att Länsstyrelsen skall upphäva beslutet. Till grund för överklagandet anför SL bl.a. följande. Infrastrukturpropositionens riktvärden för befintlig järnväg är tillämpliga på Roslagsbanan vilket innebär att utgångspunkten i nämndens bedömning blivit felaktig och att de krav som ställs i föreläggandet inte kan betraktas som rimliga. SL anför vidare att den tekniska lösningen med perrongskärmar är vare sig utprovad eller utvärderad ur teknisk eller ekonomisk synvinkel eller från säkerhetssynpunkt varför det i dagsläget inte är lagligen möjligt att förelägga SL att tillämpa tekniken. Det saknas grund för ett påstående om att åtgärden med perrongskärm är tekniskt möjlig eller ekonomiskt rimlig att tillämpa. SL kan inte vidimera att kostnaden för att anlägga perrongskärmar skulle vara att anse som rimlig. Dels är kostnaden inte känd eftersom det inte finns några erfarenheter av kostnaden för att bygga perrongskärm att falla tillbaka på, dels måste kostnaden ställas i relation till miljönyttan vilket i sin tur beror på det miljömässiga behovet av att minska buller nivån i det enskilda fallet. SL anser att den upprustning som skett av Roslagsbanan inte kan jämföras med en väsentlig ombyggnad utan att

BESLUT

Datum
2009-12-14

Beteckning
505-08-25419

det har rört sig om ett normalt underhållsarbete och byte av uttjänt material. I vart fall har de väsentliga delarna planerats före 1997. Utgångspunkten för bedömningen är därför att det rör sig om en befintlig järnväg. Med denna utgångspunkt och med de riktvärden för buller som gäller i detta fall står det klart att kraven i föreläggandet inte kan anses rimliga eller motiverade varför föreläggandet redan på denna grund skall upphävas. Utöver att nämnden tillämpar fel riktvärden för buller som utgångspunkt för bedömningen bör också anmärkas att riktvärdena i Infrastrukturpropositionen tillämpas på ett felaktigt sätt. Nämnden uppfattar synbarligen det tillämpade riktvärdet för buller 70 dB(A) maximal nivå utomhus som ett bindande gränsvärde som skall innehållas. Detta är felaktigt. Enligt vad som sägs i Infrastrukturpropositionen utgör riktvärdena inga rättslig bindande normer utan skall ses som långsiktiga mål.

MOTIVERING

Av 2 kap 1 § miljöbalken (MB) framgår bl.a. att vid frågor om tillsyn enligt MB är alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd skyldig att visa att de förpliktelser som följer av hänsynsreglerna i 2 kap MB iakttas.

Enligt den allmänna hänsynsregeln i 2 kap 3 § första stycket MB skall alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Enligt andra stycket samma paragraf skall dessa försiktighetsmått vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt 2 kap 7 § MB gäller kraven i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning skall särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder

Med olägenhet för människors hälsa avses enligt 9 kap 3 § MB en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Av 26 kap 9 § första stycket MB följer att miljö- och hälsoskyddsnämnden får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att denna balk samt föreskrifter som meddelats med stöd av balken skall efterlevas. Enligt andra stycket får mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet inte tillgripas.

BESLUT

Datum
2009-12-14Beteckning
505-08-25419

Länsstyrelsen gör följande bedömning.

Regeringen har i propositionen 1996/97:53 Infrastrukturinriktning för framtida transporter, sid 43-44, angett följande riktvärden för trafikbuller som normalt inte bör överskridas vid nybyggnation av bostadsbebyggelse eller vid nybyggnation eller väsentlig ombyggnad av trafikinfrastrukturen. 30 dB(A) ekvivalentnivå inomhus, 45 dB(A) maximalnivå inomhus nattetid, 55 dB(A) ekvivalentnivå utomhus (vid fasad) samt 70 dB(A) maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad. Riktvärdena utgör inte rättsligt bindande normer utan skall vara vägledande vid bedömningar med hänsyn till lokala faktorer och särskilda omständigheter i det enskilda fallet. Den omfattande kapacitetsupprustning som har skett av Roslagsbanan är en sådan väsentligt ombyggnad av trafikinfrastrukturen och förhållandena i övrigt är sådana att bullervärdena 70 dB(A) maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad inte skall överskridas. Länsstyrelsen delar därmed nämndens bedömning att de uppmätta ljudnivåerna som överstiger riktvärdet 70 dB(A) är att anse som en olägenhet för människors hälsa.

Vad gäller föreläggandet att anlägga perrongskärm vill Länsstyrelsen anföra följande. Vid tillämpningen av de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken måste en avvägning göras med utgångspunkt i risken för skada eller olägenhet och en sådan skadas eller olägenhets hälso- eller miljömässiga betydelse. Sådana avvägningar sker även idag med tillämpningen av miljölagstiftningen. Själva avvägningen sker med beaktande av framförallt å ena sidan i vilken mån en åtgärd kan förebygga eller begränsa skadan eller olägenheten eller å andra sidan vilka kostnader en sådan åtgärd medför. En skälighetsavvägning skall göras oavsett om hänsynsregeln innebär krav på visst material, viss teknik, särskilda åtgärder eller andra begränsningar. Kostnaden för att uppfylla hänsynsreglerna skall vara motiverad från miljösynpunkt. Detta innebär att proportionen mellan den nytta för människors hälsa eller miljön som skyddsåtgärden eller försiktighetsmått medför inte får vara orimlig med hänsyn till de kostnader åtgärderna föranleder. (Prop. 1997/98:45 del 2 sid 24). Av det överklagade beslutet framgår varken längd eller höjd på den aktuella perrongskärmen samt hur konstruktionen skall se ut. Någon kostnadsberäkning har inte gjorts. Därmed saknas förutsättningar för att göra en skälighetsavvägning enligt 2 kap 7 § MB. Med hänsyn till att det dels inte är utrett hur perrongskärmen skall utföras, dels inte har gjorts någon kostnadsberäkning skall det överklagade beslutet upphävas och ärendet återförvisas till miljö- och hälsoskyddsmyndigheten för fortsatt handläggning.

BESLUT

Datum
2009-12-14

Beteckning
505-08-25419

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos miljödomstolen vid Nacka tingsrätt enligt bilaga 2.

Björn Lundin
länsassessor

Charlotte Fornwall
länsassessor

Bilaga

Beslut 2008-01-30, bil 1
Anvisning om hur man överklagar, bil 2

Kopia

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd

INKKOM LÄNSSTYRELSEN STOCKHOLMS LÄN Juridiska enheten
2008-03-19
505-08-25419

Beslut

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsmyndighet beslutar att

1. Bedöma ljudnivåerna vid uteplats på fastigheten Skogslöparen 3 i Danderyds kommun som en olägenhet för människors hälsa eftersom ljudnivåerna, uppmätta och beräknade, överstiger riktvärdet på 70 dB(A) maximalnivå på uteplats i anslutning till bostad.
2. Förelägga AB Storstockholms Lokaltrafik att anlägga perrongskärm vid fastigheten Skogslöparen 3, senast 2008-12-01 på ett sådant sätt att ljudnivån efter åtgärd ej överstiger riktvärdet vid uteplats.

Beslutet meddelas med stöd av 26 kap 9§ miljöbalken och med hänvisning till 2 kap 3§ och 9 kap 3§ miljöbalken.

Beslutet kan överklagas. Information om hur man överklagar följer med beslutet.

Exp:

AB Storstockholms Lokaltrafik 8/2 med delgivn. Kristto
Fastighetsägare till Skogslöparen 3 8/2
Fastighetsägare till Skogslöparen 4 8/2

Hur man överklagar

Om du vill överklaga beslutet ska du göra detta till Länsstyrelsen i Stockholms län. Adressera överklagandet till Länsstyrelsen men skicka/lämna det till Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsmyndighet, 183 80 TÄBY.

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsmyndighet måste ha ditt skriftliga överklagande senast tre veckor från den dag du fick del av beslutet, annars kan ditt överklagande inte prövas.

Tala om vilket beslut du överklagar genom att ange ärendets diarienummer. Ange också varför du anser att beslutet är oriktigt och vilken ändring du vill ha. Skicka med de handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning.

Skriv under överklagandet med namn och namnförtydligande. Ange också personnummer, postadress och telefonnummer. Om du anlitar ett ombud ska denne underteckna överklagandet. Du måste då skicka med en fullmakt för ombudet.

Om du har några frågor kan du vända dig till Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontor, vxl 08-578 663 00, besöksadress Nytorpsvägen 5B i Täby.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I MILJÖMÅL

Den som vill överklaga miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Svea Hovrätt, Miljööverdomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till miljödomstolen och måste ha kommit in till miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Miljööverdomstolen meddelar **prövningstillstånd**. Miljööverdomstolen lämnar prövningstillstånd om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas,
2. anledning förekommer till ändring i det slut som miljödomstolen har kommit till, eller
3. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står miljödomstolens avgörande fast. Det är därför

viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av miljödomstolens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende miljödomstolens dom enligt klagandens mening är oriktig,
5. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Om klaganden anlitar ombud ska ombudet sända in fullmakt i original samt uppge namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar lämnas av miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.